

305. ჯანმრთელობის საქმის საბიუჯეტო სახსრიდან და დაზღვეულთა საქურნალო დახმარების ფონდიდან დაფინანსების წესის შესახებ.

306. საქართველოს სსრ ცენტრალური არქივისათვის ფოტო-სურათებისა და კინო-ფილმების ნეგატივების გადაცემის შესახებ.

307. საქართველოს სსრ-ის ტერიტორიაზე 1929-30 წელს ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების თაობაზე გამოცემული დადგენილების 42 მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

308. შინამრეწველობის მუზეუმის დებულების დამტკიცების შესახებ.

დებულება შინამრეწველობის მუზეუმის შესახებ.

309. საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სატეხნიკო გამომცემლობის დებულების დამტკიცების შესახებ.

დებულება საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სატეხნიკო გამომცემლობის შესახებ.

310. საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე 1929-30 წელს, ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების თაობაზე გამოცემული დადგენილების დამტკიცებისა და შეცვლის შესახებ.

311. საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე 1929/30 წელს წყლის გამოსაღების ჩატარების თაობაზე გამოცემული დადგენილების მე-10 მუხლისათვის „გ“ პუნქტის დამატების შესახებ.

312. კომუნალური მომსახურების სასყიდლის ტარიფების დადგენისა და აგების წესის შესახებ.

სენატრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისარიათა საბჭოს დადგენილება.

297. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 179 მუხლის შენიშვნის რედაქციის შეცვლისა და იმავე მუხლისათვის მე-2 შენიშვნის დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მეორე მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მეორე სესიის 1924 წ. მარტის 10-ს თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 179 მუხლის შენიშვნის რედაქცია შეიცვალოს შემდეგნაირად:

„**შენიშვნა 1.** ის, რითაც მოიჯარადრე გააუმჯობესებს ნაციონალიზებულ ან მუნიციპალიზებულ საწარმოს ან შენობას, ქირავნობის ვადის გასვლისას, უსასყიდლოდ გადაეცემა სახელმწიფოს ან ადგილობრივ საბჭოს — კუთვნილებისამებრ.

ამ შენიშვნის მოქმედება არა ვრცელდება ისეთ შემთხვევაზე, როდესაც ნაციონალიზებულ ან მუნიციპალიზებულ საწარმოს ქირაობს სათანადო სახის კოოპერაციის სისტემაში შემავალი კოოპერატიული ორგანიზაცია, რა სახისა და საფეხურისაც უნდა იყოს იგი, და აგრეთვე ისეთ შემთხვე-

ვაზე, როდესაც ნაციონალიზებულ ან მუნიციპალიზებულ შენობას იქირავებს სარეწაო კოოპერატიული ორგანიზაცია“.

II. სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 179 მუხლს დაემატოს მე-2 შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

„**შენიშვნა 2.** უკეთუ სათანადო სახის კოოპერაციის სისტემაში შემავალი კოოპერატიული ორგანიზაცია, გამჭირავებლის ნებართვით ან ამ ნებართვის მიუღებლად, გამართავს მის მიერ დაქირავებულ ნაციონალიზებულ ან მუნიციპალიზებულ საწარმოში ახალ გაწყობილობას, ან რაიმე სხვა საშუალებით გააუმჯობესებს თუ გაადიდებს დაქირავებულ ქონებას, ქირავნობის ხელშეკრულების ვადის გასვლისას, მას უფლება აქვს წაიღოს ახალი გაწყობილობა ან ქონება რის წაღებაც ქონების დაუზიანებლად შეიძლება, ან და მიიღოს სასყიდელი ამ ახალი გაწყობილობისა თუ ქონებისა და შეტანილი გაუმჯობესების იმ ნაწილისათვის, რაც ამორტიზებულ არ იქნა ქირავნობის ხელშეკრულების მოქმედების ვადის განმავლობაში.

ასეთივე უფლება ეკუთვნის შენობის დამქირავებელსაც, უკეთეს ეს დამქირავებელი სარეწაო კოოპერაციის სისტემაში შემავალი სარეწაო კოოპერატიული ორგანიზაცია“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ხ. თოდრია.**

1929 წ. ნოემბრის 23.
 ტფილითი—სასახლე.

298. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წ. თებერვლის 17-ს დადგენილების მე-13 მუხლის შენიშვნის შეცვლის შესახებ, რომელი დადგენილებითაც გათვალისწინებულია იმ პირთა (შინა-მოსამსახურეთა) შრომის პირობები, ვინც დაქირავებით მუშაობს დამქირავებლის სახლში და ემსახურება ამ უკანასკნელს პირადად და მის ოჯახს.

რათა შინა-მოსამსახურე პირებს (მამაკაცებსა და ქალებს) შესაძლებლობა ჰქონდეთ იარონ წერაკითხვის უცოდინარობის სალიკვიდაციო სკოლებში (პუნქტები)—სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

მე-13 მუხლის შენიშვნა სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1927

წლის თებერვლის 17-ს დადგენილებისა „იმ პირთა (შინა-მოსამსახურეთა) შრომის პირობების შესახებ, ვინც დაქირავებით მუშაობს დამქირავებლის სახლში და ემსახურება ამ უკანასკნელს პირადად და მის ოჯახს“ (საქართველოს სსრ კან. კრ. 1927 წ. მე-2 №-რი, მუხ. 22) მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„**შენიშვნა.** უკეთუ შინა-მოსამსახურეს (შინა-მოსამსახურე ქალს), დაქირავების პირობების მიხედვით, საღამოობით უხდება მუშაობა, დამქირავებელი მოვალეა გაანთავისუფლოს იგი საზოგადოებრივი ხასიათის მუშაობისა და სკოლაში მეცადინეობისათვის, ამა მუხლით გათვალისწინებული გასასვლელი დღის გარდა, კიდევ კვირაში ორ საღამოს“.

სრ. საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარის მაგ. ვ. ბოლქვაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1929 წ. ნოემბრის 30.
ტფილისი—სასახლე.

გამოკვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 290 №-ში 1929 წ. დეკემბრის 17.

299. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც. ა. კ. დ ა ს. კ. ს.

„დაზღვეულთა სამკურნალო დახმარების შესახებ“ გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წ. ივლისის 4-ს თარიღისა და 59 №-ის დადგენილების მე-6 მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენენ:

„დაზღვეულთა სამკურნალო დახმარების შესახებ“ სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წ. ივლისის 4-ს თარიღისა და 59 №-ის დადგენილების (კან. კრ. 1927 წ. № 7, მუხ. 97) მე-6 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„**მუხ. 6.** სრულიად საქართველოს დაზღვეულთა სამკურნალო დახმარების ფონდის ხარჯვის გეგმისა და ხარჯთაღრიცხვის განსახილველად საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატთან მოეწყოს რესპუბლიკანური საბიუჯეტო კომისია ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის წარმომადგენლისა (კომისიის თავმჯდომარე) და სახელმწიფო საგვემო კომისიისა, ფინანსთა სახალ-

ხო კომისარიატისა, სრულიად საქართველოს სოციალური დაზღვევის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს წარმომადგენლების შედგენილობით.

სრულიად საქართველოს დაზღვეულთა სამკურნალო დახმარების სათადარიგო ფონდის ხარჯვის გეგმასა და ხარჯთაღრიცხვას დამტკიცებს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო, რომელიც აგრეთვე გადასწყვეტს ყველა სადავო საკითხს ამ გეგმისა და ხარჯთაღრიცხვის გამო.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავჯდომარის მაგ. ვ. ბოლქვაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1929 წ. ნოემბრის 30.
 ტფილისი—სასახლე.

300. დ ა დ ზ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 105⁹ მუხლის რედაქციის შეცვლისა და იმავე კოდექსისათვის 105¹⁰—105¹⁷ მუხლების დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მეორე მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მეორე სესიის 1924 წ. მარტის 10 თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 105⁹ მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„105⁹. ყოველთვის, როდესაც 105⁴—105⁷ მუხლების წესით დაგირავებულ ქონებაზე, რაც დამგირავებლის ხელშია, მიტყეულ იქნება გადახდევინება მესამე პირის მიერ, დამგირავებელმა უნდა აცნობოს ეს გარემოება მოგირავენს დაუყოვნებლივ და, ყოველ შემთხვევაში, არა უგვიანეს სამი დღისა იმ დღიდან, რაც შედგენილ იქნება ამ ქონების აღწერილობა“.
2. სამოქალაქო სამართლის კოდექსს დაემატოს 105¹⁰—105¹⁷ მუხლები შემდეგი შინაარსისა:

„105¹⁰. გირავნობის უფლება გადასამუშავებლად მიტყეული საქონლის (ნედლეულობისა და ნახევარფაბრიკატების) დაგირავების დროს წარმოიშობა ხელშეკრულების დადების მომენტიდან; ეს ხელშეკრულება უნდა იყოს წერილო-

ბითი და მას თან უნდა ერთოდეს დაგირავებული ქონების აღწერილობა და შეფასება“.

„105¹¹. გადასამუშავებლად მიქცეული ქონების დაგირავება მოხდება:

ა) დაგირავებული ქონების დასამუშავებლად დამგირავებელთან დატოვებით ან

ბ) საქონლის მესამე პირისათვის გადასამუშავებლად გადაცემით“.

„105¹². გადასამუშავებლად მიქცეული საქონლის დაგირავების ხელშეკრულებაში აღნიშნულ უნდა იქნეს, თუ რაში უნდა გამოიხატებოდეს ეს გადასამუშავება, და დრო, რომლის განმავლობაშიაც საქონელი გადასამუშავებლად უნდა გადაიცეს და გადასამუშავებულ იქნეს.

გადასამუშავებლად გადაცემამდე დაგირავებულ ქონებას უნდა შეეფარდოს ამა კოდექსის 105³ მუხლის „ა“ პუნქტით გათვალისწინებული წესი“.

„105¹³. დაგირავებული საქონლისაგან დამზადებული ნაკეთობა (პროდუქტები) დამგირავებელმა ან მესამე პირმა დაუყონებლივ, გადასამუშავების დამთავრებისთანავე, უნდა მოგირავნეს ჩააბაროს გირავნობის საერთო წესების დაცვით, უკეთეს სპეციალურად გათვალისწინებული არ არის ნაკეთობის დამმუშავებელი დამგირავებლის უფლება თითონ შეინახოს ეს ნაკეთობა ან მოვალეობა მესამე პირისა, რომელმაც დაამუშავა ნაკეთობა, — ჩააბაროს ნაკეთობა შესანახად დამგირავებელს“.

„105¹⁴. მოგირავნეს უფლება აქვს მუდმივი მეთვალყურეობა იქონიოს დაგირავებული საქონლის გადასამუშავების პროცესზე და, რა დროსაც უნდა იყოს, შეამოწმოს როგორც დამგირავებელთან, ისე მესამე პირთან გადასამუშავებლად მიქცეული დაგირავებული საქონელი იმ მხრივ, შეეფერება თუ არა საქონლის რაოდენობა და ხარისხი ხელშეკრულებით გათვალისწინებულს და ასრულებენ თუ არა დამგირავებელი ან მესამე პირი, რომელსაც საქონელი გადაეცა, ხელშეკრულების დანარჩენ პირობებს.“

„105¹⁵ დამგირავებელი მოვალეა აცნობოს მოგირავნეს დაგირავებული საქონლის ადგილის შეცვლა და ამ საქონლის გადასამუშავებლად გადაცემა: თანაც საქონლის გადასამუშავებლად გადაცემის დროს დამგირავებელმა უნდა აცნობოს მესამე პირს, რომელსაც საქონელი გადასამუშავებლად უნდა გადაეცეს, რომ გადასაცემი საქონელი დაგირავებულია.“

„105¹⁶. უკეთეს დამგირავებელი ან მესამე პირი არ შეასრულებს 105¹², 105¹³, 105¹⁴ და 105¹⁵ მუხლებით გათვალისწინებულ წესებს, მოგირავნეს შეუძლიან განახორციელოს გირაოთი უზრუნველყოფილი მოთხოვნა ამ მოთხოვნის ვადის დადგომამდე“.

„105¹⁷. მთლად ან ნაწილობრივ გასხვისება დაგირავებული საქონლის (ბრუნვაში მოქცეულის) იმ ნაშთისა, რაც მხარეთა შეპირებით მუდმივ უნდა იყოს, და გაზიდვა საქონლისა სადგომიდან ისე, რომ იგი შეცვლილ არ იქნეს ახალი საქონლით (მუხ. 105¹), აგრეთვე შეუსრულებლობა იმ მოთხოვნისა, რომლის თანახმადაც მოგირავნეს უნდა ეცნობოს, რომ მესამე პირებმა მიაქციეს გადახ-

დეენება იმ ქონებას, რაც დამგირავებლის ან მესამე პირის ხელშია (105¹ და 105²), გამოიწვევს, 105³ და 105⁴ მუხლებში აღნიშნული შედეგების გარდა, დამგირავებლის პასუხისმგებლობას სისხლის სამართლის წესით.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის მაგ. ვ. ბოლქვაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრა.

1929 წ. ნოემბრის 30.
თფილისი—სასახლე.

301. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

პასუხსაგებ სამუშაოზე მუშათა და გლეხთა დაწინაურების წესისა და დაწინაურებულთა მუშაობის პირობების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. ამა დადგენილებით განსაზღვრული გარანტიები და შეღავათები მიეცემა იმ პირს, ვინც ამა დადგენილების მე 2 მუხლში აღნიშნული წესით დაწინაურებულ იქნება პასუხსაგები მუშაობისათვის სახელმწიფო და კოოპერატიულ დაწესებულებასა და საწარმოში.

2. მუშათა და გლეხთა დაწინაურებას პასუხსაგები მუშაობისათვის სახელმწიფო და კოოპერატიულ საწარმოსა და დაწესებულებაში აწარმოებენ: ა) საფაბრიკო-საქარხნო საწარმოთა მუშების საერთო, საამქრო და ცვლადობითი კრებები, აგრეთვე აღნიშნულ საწარმოთა საწარმოო თათბირები; ბ) პროფესიონალური და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ყრილობები და კონფერენციები; გ) მუშათა და გლეხთა დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოები და საბჭოების სექციები.

3. ყოველ წელს სახელმწიფო და კოოპერატიული დაწესებულებანი და საწარმონი, სათანადო პროფესიონალურ კავშირებთან შეთანხმებით, განსაზღვრვენ იმ თანამდებობათა რიცხვს და სახელწოდებას, რომლებიც უნდა დაიჭირონ დაწინაურებულმა. შეუთანხმებლობას ამ საკითხში ადმინისტრაციასა და პროფესიონალურ კავშირთა შორის გადასწყვეტენ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის ორგანოები.

შენიშვნა. სათანადო დამატებითი შეთანხმება პროფესიონალურ კავშირსა და ადმინისტრაციას შორის შეიძლება მთელი წლის განმავლობაშიაც.

4. დაწინაურებულის სამუშაოზე მიღება მოხდება იმ დაწესებულებისა თუ საწარმოს ადმინისტრაციასთან შეთანხმებით, სადაც დაწინაურებული იგზავნება. უკეთუ შეთანხმება არ მოხდება საკითხს გადაწყვეტს მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სათანადო ორგანო.

5. დაწინაურებულს შეენარჩუნება ყველა ის უფლება და შედეგათი (განათლებისა, პროდუქტების მომარაგებისა და სხვა სფეროში), რაც მას ჰქონდა დაწინაურებამდე, როგორც მუშას ან გლეხს.

უკეთუ დაწინაურება გამოიწვევს მუდმივი საცხოვრებელი ადგილის გამოცვლას, დაწინაურებულს ის საწარმო თუ დაწესებულება, სადაც იგი იგზავნება, მისცემს სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. მაისის 16-ს დადგენილებით (სსრკ კან. კრ. 1928 წ. 32 №-ი, მუხ. 284) გათვალისწინებულ კომპენსაციას.

6. იმ დაწესებულებისა და საწარმოს ადმინისტრაცია, სადაც გაგზავნილია დაწინაურებული, მოვალეა შეუთანხმოს სათანადო პროფესიონალურ ორგანიზაციას დაწინაურებულის პასუხსაგები მუშაობის წესი.

7. დაწინაურებულთა შრომის სასყიდელი განისაზღვრება განსაკუთრებული კანონით.

8. დაწესებულებისა და საწარმოს ადმინისტრაციამ უნდა მიიღოს ყოველი ღონისძიება დაწინაურებულთა კვალიფიკაციის წარმატებისა სამუშაოზე გამოყენებისათვის მათი ინდივიდუალური ნიჭის მიხედვით, და აგრეთვე ხელი შეუწყოს მათ დაწინაურებას მაღალმდგომ ხელმძღვანელ თანამდებობაზე.

9. უკეთუ, მიუხედავად დაწესებულებისა თუ საწარმოს ადმინისტრაციის მიერ ამა დადგენილების მე-8 მუხლში აღნიშნულ ღონისძიებათა მიღებისა, დაწინაურებული მაინც არ გამოდგება მუშაობისათვის, ადმინისტრაციას უფლება აქვს, ერთი წლის ვადის გასვლამდე, აღძრას დაშინაურებელი ორგანიზაციისა ან მისი აღმასრულებელი ორგანოს წინაშე საკითხი დაწინაურებულის სხვა სამუშაოზე გადაყვანისა ან წინანდელ სამუშაოზე (დაწინაურებამდე) დაბრუნების შესახებ.

უკეთუ მომუშავის დაშინაურებელი ორგანიზაცია დაეთანხმება ადმინისტრაციის წინადადებას, დაწინაურებული გადაიყვანება სხვა სამუშაოზე ან დაუბრუნდება წინანდელ სამუშაოს; ამასთანავე, უკეთუ წინანდელ სამუშაოზე (დაწინაურებამდე) დაბრუნებასთან დაკავშირებით მას მოუხდება საცხოვრებელი ადგილის გამოცვლა, დაწინაურებულს მიეცემა ამა დადგენილების მე-5 მუხლში აღნიშნული კომპენსაცია.

უკეთუ მომუშავის დაშინაურებელ ორგანიზაციასთან შეთანხმება მიღწეულ ვერ იქნა, საკითხი გადასაწყვეტად გადაეცემა მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სათანადო ორგანოს, რომლის გადაწყვეტილებაც საბოლოოა.

10. უკეთუ მომუშავის დაშინაურებელი ორგანიზაცია ან მუშათა და გლეხთა ინსპექციის ორგანო თანახმა არ არის ადმინისტრაციის წინადადებასა დაწინაურებულის გადაყვანისა თუ დათხოვნის შესახებ, დაწინაურებულის დათხოვნა არ შეიძლება ერთი წლის ვადის გასვლამდე. ასეთ შემთხვევაში დაწინაურებულის დათხოვნისათვის დაწესებულებისა თუ საწარმოს ადმინისტრაცია მიიღებს პა-

სუბსიგებაში სისხლის სამართლის წესით, ხოლო დაწინაურებული დაუყოვნებლივ აღდგენილ უნდა იქნეს სამუშაოზე.

11. დაწინაურებულის მოსამზადებლად დაწესებული ერთი წლის ვადის გასვლის შემდეგ, აგრეთვე, უკეთუ იგი ჩაიდენს სისხლის სამართლის დანაშაულს თავის სამუშაო ადგილას, ან მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის ორგანოების მიერ პასუხისგებაში იქნება მიცემული აშკარა უყაირათობისა, ბიუროკრატიზმისა და საქმის გაქიანურებისათვის, დაწინაურებული შეიძლება დათხოვნილ იქნეს საერთო წესისამებრ.

ერთი წლის ვადის გასვლის შემდეგ დაწინაურებულის დათხოვნა შტატის შემცირების გამო შეიძლება მხოლოდ უკანასკნელ რიგში.

12. იმ დაწინაურებულს, რომელიც დათხოვნილ იქნება, დაწინაურების წესით მისი მუშაობის პირველი წლის განმავლობაში, დაწესებულებისა თუ საწარმოს ლიკვიდაციის გამო, სამუშაოსათვის უვარგისობის ან ავადმყოფობის გამო, აგრეთვე რომელიც თავისი სურვილით დაანებებს მუშაობას თავს, — უფლება აქვს პირველი სამი თვის განმავლობაში დაუბრუნდეს თავის წინანდელ სამუშაოს იმ დაწესებულებასა თუ საწარმოში, სადაც იგი დაწინაურებამდე მუშაობდა.

უკეთუ იმ დაწესებულებასა თუ საწარმოში, სადაც დაბრუნდება დაწინაურებული, სათანადო მუდმივი ადგილი არ იქნება, აღნიშნულ დაწესებულებასა თუ საწარმოს უფლება აქვს დაითხოვოს ესა თუ ის მომუშავე მისი ადგილის დაწინაურებულისათვის მისაცემად.

13. ყველა დაწესებულებისა თუ საწარმოს ადმინისტრაცია გამოჰყოფს პასუხისმგებელ ხელმძღვანელ მომუშავეთაგან სპეციალურ პირს, რომელსაც დააკისრებს დაწინაურებულთა გამოყენებისა და მუშაობისათვის თვალყურის დევნებას; ხოლო ეს გარემოება არ ანთავისუფლებს დაწესებულების ხელმძღვანელს პირადი პასუხისმგებლობისაგან მის ქვემდებარე აპარატში დაწინაურებულთა მუშაობის გარეშემო ხელსაყრელ პირობების შექმნისათვის.

14. სახალხო კომისარიატები, ადგილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტები და საბჭოები მოვალენი არიან, პროფესიონალურ კავშირებთან შეთანხმებით, მოაწყონ დაწინაურებულთა წინასწარი მომზადება და სწავლება იმ სამუშაოთა შესაბამისად, რაზედაც ისინი ინიშნებიან.

15. ინსტრუქციას ამა დადგენილების შეფარდებისათვის გამოსცემს მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის მაგიერ **ვ. ბოლქვაძე.**

საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიათა საბჭოს თავმჯდომარე **ფ. მაზარაძე.**

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია.**

1929 წ. დეკემბრის 11.
 ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტი“-ს 291 №-ში 1929 წ. დეკემბრის 18.

სენატრული ალმასრულებელი კომისიის დადგენილება.

302. დადგენილება ც. ა. კ.

„რემედისის“ კვირეულის ჩატარების შესახებ.

„რემედისის“ მატერიალური სახსრის გაძლიერებისა და მისი იდეებისა და მიზნების პოპულარიზაციისათვის სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. ნებადართოს „რემედისს“ მოაწყოს საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე კვირეული 1929 წლის დეკემბრის 21—27 ამ დადგენილების ქვემოაღნიშნულ მუხლებში გათვალისწინებულ საფუძველზე.

2. აღნიშნულ ვადის დეკემბრის 21—27 „რემედისს“ ნება დაერთოს:

ა) შეაგროვოს ყულაბებით ნებაყოფლობით გამოსაღები ყველგან ქუჩებში, საჯარო ადგილებში და სახელმწიფო დაწესებულებების სადგომებში;

ბ) გამართოს ფასიანი კონცერტები და წარმოდგენები;

გ) გამართოს საჯარო ლექციები, საუბრები და მოხსენებები საზოგადოების მიზნების შესაფერ თემებზე, რისთვისაც შეუძლიან გამოიყენონ საზოგადოებრივი აუდიტორიები და კინო-თეატრის სადგურები, აგრეთვე რადიო-გადაცემა.

3. შემოღებულ იქნეს კვირეულის განმავლობაში დაბეგერის სახით „რემედისის“ სასარგებლოდ სპეციალური გამოსაღები ყველა გასართობ სანახაობაში (თეატრი, კინო, კონცერტი, ცირკი, საბილიარდო) შემსვლელზე ბილეთის ღირებულების 10% რაოდენობით.

შენიშვნა. ამ მუხლში აღნიშნული გამოსაღები გადახდევინებულ იქნეს იმ გამოსაღების გარეშე რაც საამისოდ დაწესებულია საქავშირი კანონმდებლობის წესით.

4. ამა დადგენილებაში აღნიშნულ ღონისძიებათ განახორციელებს „რემედისი“ ამ მიზნისთვის მოწყობილი კვირეულის ჩამტარებელი განსაკუთრებული მთავარი რესპუბლიკანური კომიტეტის მეშვეობით.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრუ-
ლებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრაი.

სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებანი

303. დადგენილება ს. კ. ს.

„სახალხო კვების“ საპაიო ამხანაგობისათვის კომუნალური შეღავათების მინიჭების შესახებ.

„სახალხო კვების“ საპაიო ამხანაგობის გამტკიცებისა და გაფართოებისათვის აგრეთვე მუშათა კვების გაიაფებისათვის საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. საპაიო ამხანაგობა „სახალხო კვება“, მისი განყოფილებანი და აგრეთვე მის გამგებლობაში ან მისი ხელმძღვანელობით და კონტროლით მომქმედი სასადილონი, განმანაწილებელნი და საზოგადოებრივი კვების სხვა სახის საწარმონი სადგომების ქირისა და კომუნალური მომსახურების სასყიდლის მხრით (ელექტრონი, გაზი, წყალი და კანალიზაცია) გათანაბრებულ იქნენ სახელმწიფო ბიუჯეტზე მყოფ დაწესებულებებთან.

2. ამა დადგენილების 1-ლ მუხლში აღნიშნული ტარიფები შეფარდებულ არ უნდა იქნეს იმ შემთხვევაში, როდესაც სამეურნეო ორგანოებთან დადებულ შეთანხმებათა და აღვილობრივი საბჭოების დადგენილებათა სუფძველზე დაწესებულია უფრო შეღავათიანი ტარიფები სადგომების ქირისა და კომუნალური მომსახურების სასყიდლისა.

3. დადგენილება ესე სამოქმედოდ შემოღებულია 1929 წ. ოქტომბრის 1-დან.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ოქტომბრის 11.

ტფილისი—სასახლე.

304. დადგენილება ს. კ. ს.

სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატთან არსებული სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს შემდეგი დებულება სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატთან არსებული სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ოქტომბრის 29.

ტფილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატთან არსებული სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის შესახებ.

1. ზოგადი დებულებანი.

1. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთი არის საზოგადოებრივი ორგანიზაცია, რომელიც თავის მიზნებს ანხორციელებს ყრუ-მუნჯთა მოწყობით წარმოების ყველა დარგში, რაც კი მათთვის მისაწოდებია, და აგრეთვე მათი გაერთიანებით არტელებად, ამხანაგობებად, კომუნებად და სხვა ამგვარ კოლექტივებად თვითმოქმედებისა, ურთიერთ დახმარებისა და პირადი თაოსნობის საფუძველზე.

2. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთი არსებობს საქართველოს სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატთან და მოქმედობის მისი საერთო ხელმძღვანელობით და კონტროლით. შენაერთის მუშაობის საერთო გეგმა დასამტკიცებლად წარედგინება საქართველოს სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატს, ხოლო გეგმით გათვალისწინებულ ღირნძიებათა განხორციელების საქმეში შენაერთი ავტონომიურია.

3. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის მიერ მოწყობილი კოოპერატიული ორგანიზაციები ან შედგან ინვალიდთა კოოპერატიული შენაერთის შედგენილობაში, ან და შეადგენენ ამ უკანასკნელთან დამოუკიდებელ უჯრედებს. ორსავე შემთხვევაში ყრუ-მუნჯთა კოოპერატიული შენაერთები მიიღებენ, — როგორც ნიმუშს — იმ ნორმალურ წესდებებს, რაც სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის მიერ შემუშავებულია და ინვალიდთა კოოპერაციისათვის (შენაერთებისათვის) და თავის მუშაობას მიმართავენ უმთავრესად საწარმოო და შრომის არტელების მოსაწყობად თვითული წარმოების განსაკუთრებული პირობებისა და ყრუ-მუნჯთა შრომის გამოყენების თავისებურების მიხედვით.

ყრუ-მუნჯთა შრომითი მოწყობის აღნიშნული გზების არჩევა მოითხოვს სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის ან სოციალური უზრუნველყოფის ადგილობრივი ორგანოების თანხმობას კუთვნილებისამებრ.

4. რათა სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის მოქმედება ყრუ-მუნჯთა კოოპერირების სფეროში შეთანხმებულ იქნეს სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატთან არსებული სრულიად საქართველოს ინვალიდთა საწარმოო-სამომხმარებლო შენაერთის მოქმედებასთან — ამ უკანასკნელთან შეიძლება მოეწყოს, ყრუ-მუნჯთა სექცია. სრულიად საქართველოს ინვალიდთა კოოპერატიულ კავშირთან მოწყობილი ყრუ-მუნჯთა სექცია მოქმედებს საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის მიერ დამტკიცებული განსაკუთრებული წესების საფუძველზე. ამ წესებით გათვალისწინებულ უნდა იქნეს ურთიერთობა სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატთან არსებულ სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთსა და სრულიად საქარ-

თველოს ინვალიდთა საწარმოო-სამომხმარებლო შენაერთს შორის და უნდა განისაზღვროს მათი ურთიერთი მუშაობა.

5. ყრუ-მუნჯთა არტელი, კომუნა და ამხანაგობა და სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის მიერ მოწყობილი და მის უშუალო ექსპლოატაციაში მყოფი წარმოებითი და სავაჭრო საწარმო, გარდა საერთო-საკავშირო კანონმდებლობის წესით მათთვის მინიჭებული საგადასახადო შეღავათისა, განთავისუფლდებიან სასამართლოს ბაჟისაგან და ყველა ადგილობრივი გადასახადისა და გამოსაღებისაგან; აგრეთვე განთავისუფლდება სანახაობათა ადგილობრივი გადასახადისაგან და სრულიად საქართველოს წითელი-ჯვრისა და წითელი ნახევარ-მთვარის საზოგადების სასარგებლოდ დაწესებული გამოსაღებისაგან სრულიად საქართველოს ყრუ- მუნჯთა შენაერთის მიერ მოწყობილი გასართობი და სანახაობა, რომლის შემოსავალიც მთლიანდ ამ ორგანიზაციის სახსრის გაძლიერებას უნდა მოხმარდეს.

6. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის ან მისი ადგილობრივი განყოფილების წევრთა შედგენილობაში შემავალი ყრუ-მუნჯები და აგრეთვე მათ რჩენაზე მყოფი ოჯახის წევრები ყველა სახის სტაციონალური და საამბულატორიო საექიმო დახმარების უფასოდ მიღებისა, წამლის უფასოდ მიღებისა, ბავშვთა სწავლის ქირისაგან განთავისუფლებისა, ადგილობრივი გადასახადისა და ადგილობრივი გამოსაღებისაგან განთავისუფლებისა, რკინის-გზით და წყალსავალი გზით შეღავათიანი მიმოსვლის უფლებისა, ბინის ქირისა და კომუნალური მომსახურების სასყიდლის შეღავათისა და სხვ. მხრით—გათანასწორებულ არიან ინვალიდებთან, მიუხედავთ იმისა, იმყოფება თუ არა სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის ესა თუ ის წევრი სოციალური დაზღვევის ორგანოს აღნუსხვაზე.

7. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთი სარგებლობს იურიდიული პირის უფლებებს და როგორც ასეთს, უფლება აქვს დასდევს ნებადართული და მისი მიზნებიდან გამომდინარე ხელშეკრულება და გარიგება, მიიღოს შეწირულება, აიღოს სესხი, გასცეს რწმუნებულობა და თამასუქი და აგრეთვე შეიძინოს, გაასხვისოს და დაავიზავოს ყოველგვარი ქონება, მათ შორის შენობებიც, ისარჩელოს და პასუხი აგოს სასამართლოში.

8. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთს და მის ადგილობრივ განყოფილებას უფლება აქვს მონაწილეობა მიიღოს საჯარო ვაჭრობაში, დაწესებული გირაოს წარუდგენლად.

9. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთს აქვს შტამში თავისი სახელწოდების აღნიშვნით.

10. თავისი ვალებისათვის სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთი პასუხს აგებს მთელი თავისი ქონებით. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის წევრები ამ შენაერთის ვალდებულებათა გამო პასუხს არ აგებენ.

11. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის მოქმედების წარსამართავად და აგრეთვე მისთვის კონტროლის გასაწევად სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატი გამოსცემს სათანადო ინსტრუქციებს, ცირკულარებს, განაწესებს და სხვ. და თავისი ინსტრუქტორების მეშვეობით რევიზიას

გაუკეთებს ხოლმე შენაერთის სალაროს ხელთკონებულობას, ანგარიშგებას, მის ფუნქციონალურსა და საოპერატივო მუშაობას.

12. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთი და მისი განყოფილებანი მთელ თავის, როგორც ადმინისტრატიული, ისე სამეურნეო მოქმედებაში სახელმწიფო, კომუნალურ, საზოგადოებრივ და სხვა დაწესებულებებთან და საწარმოებთან და აგრეთვე ურთიერთ შორის და კერძო პირებთან ურთიერთ მიმართვაში—განთავისუფლდებიან სასამართლო ბაჟისაგან და სანოტარო მოქმედებისათვის სასყიდლისა და სანოტარო გამოსაღების გადახდისაგან.

II. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის მიზანი.

13. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის მიზანს შეადგენს: ყრუ-მუნჯთა აღრიცხვა; საშუალებათა გამოწახვა და საკირო ღონისძიებათა მიღება, რათა ყრუ-მუნჯთა მასსა შეეჩვიოს მისთვის ხელმისაწვდომ შრომას და ჩაებას შრომის პროცესებში; განათლებისა და ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატების მუშაობაში მონაწილეობის მიღება ყრუ-მუნჯთა სასკოლო და სასკოლო ასაკამდე აღზრდისა და განათლების საქმის რაციონალურად დაყენებისათვის; ყრუ-მუნჯთა შორის პროფესიონალურ და საერთო განათლების განვითარება და პოლიტიკურ-საგანმანათლებლო მუშაობის წარმოება; სათანადო სახელოსნოებისა, სამოსწავლო და სხვა დაწესებულებისა და კურსების, საერთო საცხოვრებლებისა, კოლონიებისა და სხვ. გახსნა; საექიმო დახმარების აღმოჩენა, ყრუ-მუნჯობის მკურნალობისათვის და მისი წინასწარ თავიდან აცილებისათვის ყოველგვარ ღონისძიების მიღება; სამეურნეო და საერთო სახელმწიფო საბჭოთა მშენებლობაში ყრუ-მუნჯთა უფლებრივი მდგომარეობის მოწესრიგება.

14. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთი გაუწევს თავის წევრებს უფლებრივსა და ყოველგვარ სხვა დახმარებას, რათა ამით გააუმჯობესოს მათი მატერიალური მდგომარეობა, მოაწყობს ურთიერთ დახმარების სალაროებს შენაერთის წესდებაში ან ასეთ სალაროთა სპეციალურ დებულებაში აღნიშნულ საფუძველზე და იკისრებს ღრმა მოხუც და შრომის უნარ მოკლებულ ყრუ-მუნჯთათვის მზრუნველობის გაწევას.

15. ყრუ-მუნჯთა შენაერთის მუშაობის გეგმა, რამდენადაც ამ მუშაობას კავშირი ექნება სახელმწიფო ორგანოებთან (ჯანმრთელობის, შინაგან საქმეთა, განათლების და შრომის სახალხო კომისარიატებთან), შეთანხმებულ უნდა იქნეს ამ ორგანოებთან.

III. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის შედგენილობა; წევრთა უფლება-მოვალეობანი.

16. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის წევრად მიიღება სრულწლოვანი ყრუ-მუნჯი მოქალაქე, რომელიც აბსოლუტურად ყრუ-მუნჯია, და აგრეთვე დაყრუბული და დამუნჯებული მოქალაქეც, უკეთუ იგი სხვისი შრომის ექსპლუატაციას არ ეწევა და მას არაშრომითი შემოსავალი არა აქვს. მეტყველებისა და სმენის მქონე პირნი როცა ისინი ყრუ-მუნჯთა საქმისათვის სასარგებლონი არიან, მიიღებიან შენაერთის წევრად, თანასწორი უფლებით, უკეთუ

მათზე არა ვრცელდება საქართველოს სსრ კონსტიტუციის 93 მუხლის მოქმედება; ხოლო ასეთ პირობებში სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენართის თვითნებულ განყოფილებაში ყრუ-მუნჯ წევრთა საერთო რიცხვის 25%¹-ს არ უნდა აღემატებოდეს. ამა თუ იმ პირობაზე წევრად მიღებისა და აგრეთვე შენართიდან მათი გამოსვლისა და გამორიცხვის წესი დაწვრილებით განისაზღვრება შენართის წესდებით.

შენიშვნა. შენართის წევრად შეიძლება იყოს აგრეთვე ყრუ-მუნჯი გლეხი, რომელიც მიწათ-მოქმედებას ეწევა და იყენებს დაქირავებულ შრომას გლეხთა მეურნეობაში დამხმარე დაქირავებული შრომის გამოყენების პირობების წესების მიხედვით.

17. შენართის ყველა წევრებს აქვთ ერთნაირი უფლებები და ისინი შეიძლება არჩეულ იქნენ შენართის საქმეთა მართეთა-გამგებლობის ყველა თანამდებობაზე.

არწმუნებულთა კრება (მუხლი 22) ყოველწლიურად გამოაცხადებს თანამდებობათა ნუსხას და განსაზღვრავს შრომის სასყიდლის მიცემის წესრიგს.

შენიშვნა. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენართის საოლქო განყოფილებას უფლება აქვს აიყვანოს დამატებით სასყიდლიანი მომუშავენი თავისი ხარჯით.

18. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენართში შესვლისას წევრი შეიტანს საწევრო გადასახადს—ერთდროულად ან ნაწილ-ნაწილად; ამ გადასახადისაგან შეიძლება განთავისუფლებულ იქნეს არაშემძლე ყრუ-მუნჯი, უმუშევარი და მოსწავლე.

19. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენართის უფლება ეძლევა გამოუშვას ყოველგვარი გამოცემანი, პერიოდული და ყოველდღიური, როგორც ყრუ-მუნჯთა ცხოვრებისა და მათი სწავლების აღზრდის, მზრუნველობის და სხვ., სფეროში ქონებულ მიღწევების გამომხატველი, ისე სხვა შინაარსისა, აგრეთვე მოაწყოს სპექტაკლები, ლექციები, ბაზრები და სხვა., არსებული კანონებისა და განკარგულებების დაცვით.

20. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენართის უფლება ეძლევა თავის წევრთათვის მომსახურების გაწევისა, ყრუ-მუნჯთა შრომითი უზრუნველყოფისათვის სახსარის შექმნისა, მათი აღზრდისა და განათლების მიზნით—გახსნას, კანონის მოთხოვნათა დაცვით და სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის ნებართვით, წარმოებითი და სავაჭრო საწარმოები.

IV. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენართის სახსარი.

12. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენართის სახსარს შეადგენს:

- ა) საწევრო გადასახადი; ბ) დაწესებულებათა, კერძო პირთა და ორგანიზაციათა შეწირულება; გ) სახელმწიფო, საზოგადოებრივი და სხვა დაწესებულებათა და ორგანიზაციათა დოტაციები; დ) ყრუ-მუნჯთა ნაკეთობის გაყიდვით მიღებული შემოსავალი და სხვა საშემოსავლო წყაროები; ე) იმ სახელსწიფის შემოსავალი, სადაც ყრუ-მუნჯები მუშაობენ; ვ) ყრუ-მუნჯთა არტელების მოგების ანარაქსი; ზ) სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენართის მიერ ყრუ-მუნჯთათვის მო-

წყობილ დაწესებულებაში და საწარმოში სწავლისა და შენახვის სასყიდელი უკეთეს ასეთი დაწესებული იქნება; თ) ფულის საზოგადოებრივი შეკრებისა, კონცერტებისა, ლექციებისა, სპექტაკლებისა, ბაზრის და სხვ. შემოსავალი. შენაერთის სახსარი, წესდების თანახმად, ჩაირიცხება სათანადო კაპიტალებში—ძირითად, სათანადარიგო, სპეციალური დანიშნულების და სხვა კაპიტალში.

შენაერთის წესდებაში გათვალისწინებულ უნდა იქნეს შენაერთისა და მისი განყოფილებების თავისუფალი ფულადი თანხების შენახვისა და გამოყენების წესი.

V. საქმეთა მთავარ-გამგებლობა.

22. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის მმართველობის ორგანოებია: 1) სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის ადგილობრივი განყოფილებების რწმუნებულთა კრება; 2) შენაერთის საბჭო და 3) გამგეობა.

23. ის საქმეები, რაც ექვემდებარება 22 მუხლით გათვალისწინებული თვითეული ორგანოს გამგებლობას, დაწვრილებით ჩამოთვლილ უნდა იქნეს შენაერთის წესდებაში, რომელშიაც აუცილებლად უნდა იყოს აღნიშნული: 1) რიცხვი პირთა, რაც საჭიროა რწმუნებულთა კრებისა, საბჭოს და გამგეობის კანონიერი შედგენილობისთვის; 2) ხმათა როგორი უმეტესობით—შედარებითით, აბსოლუტური თუ კვალიფიციური თუნდა გადაწყდეს ესა თუ ეს საკითხი; ვ) რწმუნებულთა კრებისა, საბჭოს და გამგეობის მოწვევის წესი; 4) ის საქმეები, რაც თვითეული აღნიშნული ორგანოს გამგებლობას ექვემდებარება; 5) თანამდებობის პირთა არჩევისა, ხმის მიცემისა და ოქმების შედგენის წესი. რწმუნებულთა კრების გამგეობას აუცილებლად ექვემდებარება შენობის შექმნის, გაყიდვისა და დაგირავების საკითხები, აგრეთვე წესდების შეცვლისა და შენაერთის წევრთა წარმოიციხვის საკითხები. აღნიშნული საკითხების გადასაწყვეტად საჭიროა კრებაზე რწმუნებულთა კვალიფიციური რიცხვის დასწრება და ხმის კვალიფიციური უმეტესობა.

24. რწმუნებულთა კრებაში გადამწყვეტი ხმის უფლებით მონაწილეობას მიიღებს საქართველოს სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატისა, მასთან არსებული სრულიად საქართველოს ინვალიდთა კოოპერატიული შენაერთისა და განათლებისა და ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატების თითო წარმომადგენელი.

სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის წარმომადგენელი წევრის უფლებით მონაწილეობას იღებს სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის საბჭოში და გამგეობაში; სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატთან არსებული ინვალიდთა კოოპერატიული შენაერთის წარმომადგენელი მონაწილეობას იღებს სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის საბჭოს და გამგეობის სხდომებში იმ საქმეთა განხილვის დროს, რაც დაკავშირებულია ყრუ-მუნჯთა კოოპერირებასთან და მათი კოოპერატიული ორგანიზაციების მოქმედებასთან.

ისეთი საკითხების განხილვის დროს, რომელიც ჯანმრთელობის, განათლების, შრომისა და შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატების გამგებლობის საგანს შეეხება, საბჭოს და გამგეობის სხდომებზე მოწვეულ უნდა იქნენ აღნიშნულ უწყებათა წარმომადგენელი.

რწმუნებულთა კრებაზე, საბჭოს და გამგეობის სხდომაზე დამსრე წარმო-
 მადგენლნი უწყებებისა და სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისა-
 რიატთან არსებული სრულიად საქართველოს ინვალიდთა კოოპერატიული შე-
 ნაერთისა საქმეთა გადაწყვეტის დროს სარგებლობენ გადაწყვეტ ხმის უფლებას.

25. რწმუნებულთა კრების და საბჭოს-სხდომის ოქმები წარედგინება და-
 სამტკიცებლად სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატს; გამგეობის
 სხდომის ოქმები გაეგზავნება სოციალური უზრუნველყოფის კომისარიატს, რო-
 მელსაც უფლება აქვს შეაჩეროს მიღებულ გადაწყვეტილებათა სისრულეში მო-
 ყვანა, უკეთუ ამით ირღვევა კანონი ან სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა
 შენაერთის წესდება და სოციალურ უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის
 მიერ გამოცემული ინსტრუქციები და განკარგულებანი, ან და უკეთუ გადაწყვე-
 ტილება შეიცავს აშკარა გადახრას შენაერთის მიზნებისა და დავალებისაგან.

26. სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის მოთხოვნით შეი-
 ძლება მოწვეულ იქნეს სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის რწმუ-
 ნებულთა კრება და აგრეთვე საბჭოს და გამგეობის სხდომა.

27. ყველა იმ საკითხის შესახებ, რაც ყრუ-მუნჯთა ყოფა-ცხოვრების მო-
 წყობასთან არის დაკავშირებული, შენაერთის წარმომადგენელი პირად მოხსენ-
 ნებას გაუკეთებს ხოლმე სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარს ან მის
 მოადგილეს. სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის კოლეგიის
 სხდომებს ამგვარი საკითხების განხილვის დროს დაესწრება სრულიად საქართვე-
 ლოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის წარმომადგენელი.

VI. ანგარიშგება და რევიზია.

28. საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა საჯარო ანგარიშგების შესახებ კა-
 ნონით დადგენილი წესების დაცვის გარდა სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა
 შენაერთი თავისი მოქმედების პერიოდულ ანგარიშს ყოველი ექვსი თვისათვის
 წარუდგენს ხოლმე სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატს.

29. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის წლიური ანგარიშგე-
 ბისა, ბალანსისა, ქონებისა, სამეურნეო საქმეებისა და მთელი მოქმედების შესა-
 მოწმებლად, აგრეთვე ფულადი ხარჯთაღრიცხვისა და მოქმედების გეგმის გან-
 სახილველად და მათ შესახებ დასკვნის მისაცემად რწმუნებულთა კრება აირჩეს
 სარევიზიო კომისიას, რომლის ფუნქციებიც განისაზღვრება შენაერთის წესდებით.
 სოციალურ უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატს შეუძლიან სარევიზიო კომი-
 სის შედგენილობაში დანიშნოს თავისი წარმომადგენელი.

VII. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის ლიკვიდაცია.

30. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის წესდებაში გათვა-
 ლისწინებულ უნდა იქნეს შენაერთის დახურვის გამომწვევი გარემოებანი, მისი
 საქმეების ლიკვიდაციისა, ვალების დაფარვისა, კრედიტორების დაკმაყოფილე-
 ბისა და ლიკვიდაციის შემდეგ დარჩენილი ქონებისათვის დანიშნულების მიცე-
 მის წესი. დადგენილება ლიკვიდაციის შესახებ დამტკიცებულ უნდა იქნეს სო-
 ციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის მიერ.

VIII. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის განყოფილებაანი.

31. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის შეუძლიან, თავის წესდებაში გათვალისწინებული წესისამებრ, მოაწყოს საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის მთელს ტერიტორიაზე განყოფილებანი (სარაიონო, სამაზრო და საოლქო) და დაავალოს მათ სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთისათვის დაკისრებული მიზნების შესრულება.

განყოფილებათა მიერ გაცემული ყველა ვალდებულებისათვის და მათი ვალისათვის თვითფული განყოფილება პასუხს აგებს დამოუკიდებლად; ეს პასუხისმგებლობა არა ვრცელდება სხვა განყოფილებათა და აგრეთვე სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის ქონებასა და კაპიტალზე.

სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის ადგილობრივ განყოფილებათა მოქმედებისათვის ხელმძღვანელობისა და ზედამხედველობის გაწევის უფლებას სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატი განახორციელებს სოციალური უზრუნველყოფის ადგილობრივი ორგანოების მეშვეობით.

IX. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა ყრილობა.

32. შენაერთის საბჭოს შეხედულებით და სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის ნებართვით შეიძლება მოწვეულ იქნეს ყრუ-მუნჯთა ყრილობები, თათბირები და კონფერენციები იმ მიზნით, რათა გამოიკვეს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მცხოვრებ ყრუ-მუნჯთა საჭიროებანი, რათა ამ საჭიროებათა დასაკმაყოფილებლად დასახული ღონისძიებანი მეტის წარმატებით იქნეს მიღწეული და გამოშუშავდეს ყრუ-მუნჯთათვის მატერიალური, მორალური და კულტურული დახმარების ზოგადი საფუძვლები, ყრუ-მუნჯთა შრომითი მოწყობის სფეროში ქონებული გამოცდილებისა და ახალი მიღწევების ნაიდაგზე, რათა შეიქმნას ამისათვის საჭირო მატერიალური ბაზა, ამაღლდეს ყრუ-მუნჯთა კულტურული დონე და გაეწიოს მათ სათანადო მზრუნველობა. ყრილობებისა, თათბირებისა და კონფერენციების მოწვევის წესს, მათ შედგენილობას და მათ მიერ განსახილველ საკითხებს განსაზღვრავს სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის საბჭო.

X. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის წესდების რეგისტრაცია.

33. სრულიად საქართველოს ყრუ-მუნჯთა შენაერთის წესდება დამტკიცდება ამა დებულების საფუძველზე და რეგისტრაციაში გატარდება სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის მიერ.

305. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

ჯანმრთელობის საქმის საბიუჯეტო სახსრიდან და დაზღვეულთა სამკურნალო დახმარების ფონდიდან დაფინანსების წესის შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს: ჯანმრთელობის საქმისათვის სახელმწიფო ბიუჯეტით და დაზღვეულთა სამკურნალო დახმარების ფონდით გაღებულ სახსართა შეთავსების მიზნით დადგენილ იქნეს შემდეგი წესი ჯანმრთელობის საქმის დაფინანსებისა აღნიშნული წყაროებიდან:

1. სამკურნალოდ დახმარების ფონდი ხმარდება დაზღვეულთა სამკურნალო დახმარების გაფართოებას და მის თვისებრივ გაუმჯობესებას.

2. ცალკეულ, უმეტესად მსხვილ სამრეწველო რაიონებში, სადაც გამოყოფილია დაწესებულებანი მარტოოდენ დაზღვეულთა მომსახურებისათვის, ეს დაწესებულებანი შეიძლება საესებით ინახებოდეს დაზღვეულთა სამკურნალო ფონდის სახსრით—იმ პირობით, თუ აღნიშნული ფონდი იმდენად მძლავრია, რომ საკმაოდ უზრუნველჰყოფს დაზღვეულებს სამკურნალო დახმარებით.

3. მედიკო-სანიტარული ქსელის ახალი მშენებლობა და მისი გაწყობა დაფინანსებულ უნდა იქნეს სახელმწიფო და ადგილობრივი ბიუჯეტისა და დაზღვეულთა სამკურნალო დახმარების ფონდის სახსრით—ამ ქსელის დაზღვეულებისა და სხვა მოსახლეობის მიერ ნაეზარუდები გამოყენების მიხედვით.

4. სახსარის გაცემა ჯანმრთელობის საქმის საჭიროებისათვის მოხდება შემდეგი წესით:

ა) მედიკო-სანიტარული დაწესებულება შეადგენს ერთიან საგასავლო ხარჯთაღრიცხვას ყველა მოთხოვნილებისათვის ისე, რომ არ დაყოფს მას დაფინანსების წყაროების მიხედვით; ამავე წესით შესდგება ჯანმრთელობის ორგანოების ხარჯთაღრიცხვა მათ მიერ უშუალოდ განსახორციელებელი ღონისძიებისათვის;

ბ) „ა“ პუნქტში აღნიშნული ხარჯთაღრიცხვები მას შემდეგ, რაც მათ დაამუშავენ ჯანმრთელობის სათანადო განყოფილება, ამ უკანასკნელის მიერ წარედგინება (სამკურნალო დახმარების იმ ნორმებისა და ღირებულების აღნიშვნით, რომელთა საფუძველზედაც მოხდა სახარჯთაღრიცხვო დანიშნულებათა გამოანგარიშება) ადგილობრივ საფინანსო ორგანოსთან არსებულ საბიუჯეტო თათბირს, რომელიც განსაზღვრავს ადგილობრივი ბიუჯეტით გასაღები სახსრის რაოდენობას;

გ) ხარჯთაღრიცხვის ადგილობრივ საფინანსო ორგანოსთან არსებულ საბიუჯეტო თათბირში განხილვის შემდეგ (პ. „ბ“), ხარჯთაღრიცხვა წარედგინება ადგილობრივ ჯანმრთელობის ორგანოსთან არსებულ საექიმო დახმარების ფონდის განმანაწილებელ საბიუჯეტო კომისიას ამ ფონდიდან გასაცემი სახსარის რაოდენობის დასადგენათ; დაზღვეულთა სამკურნალო დახმარების ფონდიდან სახსარის განაწილებისას, უნდა გამოყოფილ იქნეს საჭირო თანხა იმ დაწესებულებათათვის დოტაციის მისაცემად, რომელნიც სახელმწიფო ბიუჯეტზე ირიცხებიან და ჯანმრთელობის ადგილობრივი განყოფილების გამგებლობაში იმყოფებიან; საბიუჯეტო კომისიების შედგენილობაში შედის გადაამწყვეტი ხმის უფლებით სათანადო

ადგილობრივი საფინანსო ორგანოს წარმომდგენელი; ხარჯთაღრიცხვას საბოლოოდ დაამტკიცებს და ადგილობრივი ბიუჯეტისა და დაზღვეულთა სამკურნალო დახმარების ფონდის სახსარს გაანაწილებს ადგილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტი;

დ) საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის უშუალო გამგებლობაში მყოფი დაწესებულებანი, რომელნიც სახელმწიფო ბიუჯეტზე ირიცხებიან, აგრეთვე შეადგენენ ერთიან საგასავლო ხარჯთაღრიცხვას; ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის საერთო ხარჯთაღრიცხვის სათანადო დამტკიცებისა და სახელმწიფო ასიგნების რაოდენობის განსაზღვრის შემდეგ, ხარჯთაღრიცხვები ცალკეული დაწესებულებებისა, რომელნიც დაზღვეულთ ექსახურებიან, განიხილება საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატთან არსებული ცენტრალური საბიუჯეტო კომისიის მიერ იმის გამოსარკვევად, თუ რა დოტაცია უნდა იქნეს გაღებული დაზღვეულთა სამკურნალო დახმარების რესპუბლიკანური ფონდიდან.

5. სამკურნალო დახმარების ფონდის ხარჯთაღრიცხვები დაერთვის სათანადო ბიუჯეტებს, ხოლო ავტონომიური რესპუბლიკის ან ოლქის ბიუჯეტების, ჯუმლს დაერთვის ჯუმლი ამ ხარჯთაღრიცხვებისა. ამ ფონდებით გაცემული თანხები აღინიშნება გრაფს გარეთ და ამ თანხებმა არ უნდა გამოიწვიოს შემცირება ჯანმრთელობის საქმისათვის ადგილობრივი და სახელმწიფო ბიუჯეტით გასაცემი თანხებისა.

6. დაზღვეულთა სამკურნალო დახმარების ფონდში ჩასარიცხ თანხებს დამზღვევი სალაროები შეიტანენ ჯანმრთელობის განყოფილების მიმდინარე ანგარიშზე.

ჯანმრთელობის განყოფილება, თანახმად წინასწარ შედგენილი საგასავლო ნუსხისა, რომელიც შეთანხმებულია საფინანსო განყოფილებასთან იმ დაწესებულებების შესახებ, სადაც შერეული დაფინანსებაა (სახელმწიფო ბიუჯეტით და დაზღვეულთა სამკურნალო დახმარების ფონდით), შეიტანს სათანადო სახსარს მიმდინარე ანგარიშზე, რასაც საფინანსო ორგანო გაუხსნის იმ მედიკო-სანიტარულ დაწესებულებას რომელიც კრედიტების განმკარგულებელია.

7. აღმასრულებელი კომიტეტები და სოციალური დაზღვევის ადგილობრივი ორგანოები ვალდებულ არიან ბიუჯეტის შესრულების პროცესში უზრუნველჰყონ ჯანმრთელობის საქმისათვის ბიუჯეტით დანიშნული ხარჯების შესრულება—ფაქტიურად მოქმედ ქსელთან და განსახორციელებელ ღონისძიებებთან და აგრეთვე დაზღვეულთათვის სამკურნალო დახმარების აღმოსაჩინად ბიუჯეტით გათვალისწინებულ ხარჯის ნორმებთან სრულის შეფარდებით. მედიკო-სანიტარულ დაწესებულებათა ქსელის გაფართოება და დაზღვეულთათვის სამკურნალო დახმარების აღმოჩენის ხარჯის ნორმების გადიდება შეიძლება მხოლოდ ამა დადგენილების მე-4 მუხლით გათვალისწინებული წესის დაცვით.

8. მედიკო-სანიტარული დაწესებულებანი აწარმოებენ ბიუჯეტით გათვალისწინებული ხარჯების საერთო აღნუსხვას ისე, რომ ამ ხარჯებს დაფინანსების წყაროების მიხედვით არ დაყოფენ; ხოლო ჯანმრთელობის განყოფილებანი აწარმოებენ სახსართა ცალ-ცალკე აღნუსხვას სამკურნალო დაწესებულებებისა და

დაფინანსების სათანადო წყაროების სახარჯთაღრიცხვო დანაყოფების მიხედვით — თანახმად მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის ინსტრუქციისა მთავრობის დაწესებულებებში აღწესებისა და ანგარიშგების წარმოების შესახებ.

ჯანმრთელობის საქმისათვის გაღებული სახსარის დახარჯვის შესახებ შესდგება ერთიანი ანგარიშები იმ სახსართა რაოდენობის აღნიშვნით, რაც სხვადასხვა ცალკეული სახის დახმარებისათვის გადაღებულია დაზღვეულთა სამკურნალო ფონდიდან და ადგილობრივი ბიუჯეტიდან.

წარსადგენი ანგარიშები უნდა შეიცავდეს ცნობებს, რაც ახასიათებს ცალკე დაწესებულებათა მიერ დაზღვეულთათვის სამკურნალო დახმარების აღმოსაჩენად სახარჯთაღრიცხვო დანიშნულებაში მიღებული ნორმებისა და ღირებულების შესრულებას.

9. გამოუყენებელი სახსარის ნაშთი საბიუჯეტო წლის გასულს გაიყოფა სამკურნალო დახმარების ფონდსა და ადგილობრივ ბიუჯეტს შორის წლის განმავლობაში გახსნილი კრედიტების პროპორციულად.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
 საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
 საბჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ნოემბრის 12.
 ტფილისი—სასახლე.

306. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა - ს . კ . ს .

საქართველოს სსრ ცენტრალური არქივისათვის ფოტო-სურათებისა და კინო-ფილმების ნეგატივების გადაცემის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ყველა დაწესებულება და საწარმო, ვისაც უნდა ეკუთვნოდეს იგი, მოვალეა გადასცეს საქართველოს სსრ ცენტრალურ არქივს, ერთიან სახელმწიფო საარქივო ფონდში ჩასარიცხად, კინო-ფილმებისა და ფოტო-სურათების ყველა ნეგატივი, რომელიც-კი საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ მოვლენათ გამოხატავს და რომელსაც საისტორიო-სარეგოლიუციო მნიშვნელობა აქვს ამ კინო-ფილმებისა და ფოტო-სურათების დაშლადებიდან ხუთი წლის გასვლის შემდეგ.

2. ყველა კინო და ფოტო-დაწესებულება და საწარმო, ვისაც უნდა ეკუთვნოდეს იგი, მოვალეა ერთი თვის ვადაზე წარუდგინოს საქართველოს სსრ ცენტრალურ არქივს ცნობები იმის შესახებ, თუ სად ინახება კინო და ფოტო-ნეგატივები, რაც მის გამგებლობაშია.

3. გადასაცემად განკუთვნილ ნეგატივების გადასინჯვას და გადარჩევას აწარმოებს საქართველოს სსრ ცენტრალური არქივის მიერ დანიშნული საექს-

პერტო კომისია, რომელშიც აუცილებლად მონაწილეობას მიიღებენ სახელმწიფო კინომრეწველობისა და სარეგოლიუციო მუზეუმის წარმომადგენელი. კომისია თავისი მუშაობისათვის იხელმძღვანელებს საქართველოს სსრ ცენტრალური არქივის სათანადო ინსტრუქციას; ამასთანავე, დაწესებულებანი და საწარმონი მოვალენი არიან დაუბრკოლებლად მიუშვან კომისია მათთან დაცულ ფოტო და კინო ნეგატივების გადასარჩევად.

4. 1-ლ მუხლში აღნიშნული ხასიათის იმ კინო-ფილმებისა და ფოტო-სურათების ნეგატივები, რომელთა დადგმა და გამოქვეყნება აკრძალულია, არ შეიძლება მოსპობილ იქნეს და უნდა გადაეცეს საქართველოს სსრ ცენტრალურ არქივს შესანახად.

5. იმ დაწესებულებათ და საწარმოთ, რომელთაც საქართველოს ცენტრალურ არქივს გადასცეს თავიანთი კინო-ფილმებისა და ფოტო-სურათების ნეგატივები, სათანადო შემთხვევაში შეენარჩუნებთ ავტორის უფლებანი თანახმად საერთო კანონებისა საავტორო უფლების შესახებ.

6. საქართველოს სარეგოლიუციო მუზეუმს და სხვა სათანადო დაწესებულებას უფლება აქვს საქართველოს სსრ ცენტრალური არქივის კინო და ფოტო-მასალებიდან დაამზადოს რეპროდუქციები სამუზეუმო ექსპონატებისათვის.

შენიშვნა. სურათების დასამზადებლად ნეგატივების მიღების წესები და პირობები განისაზღვრება საქართველოს სსრ ცენტრალური არქივის ინსტრუქციით.

7. მიენდოს საქართველოს სსრ ცენტრალურ არქივს გამოსცეს ერთი თვის ვადაზე სათანადო ინსტრუქცია ამა დადგენილების შეფარდებისათვის.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბ-
ქოს თავმჯდომარე ფ. მაზარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბ-
ქოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. დეკემბრის 3.
ტფილისი—სასახლე.

307. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. ძ. ს.

„საქართველოს სსრ-ის ტერიტორიაზე 1929-30 წელს ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების თაობაზე“ გამოცემული დადგენილების 42 მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

„ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადების დებულების 52 მუხლის შეცვლის შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. სექტემბრის 20-ს დადგენილების (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. 64 №-რი, მუხ. 589) თანახმად—საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. „საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე 1929-30 წელს ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების შესახებ“ გამოცემული საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. მარტის 29-ს დადგენილების (საქ. სსრ კან. კრ. 1929 წ. მე-7 №-რი, მუხ. 60) 42 მუხლის „თ“ პუნქტი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„თ) შრომის ინვალიდი, რომელიც მიკუთვნებულია ინვალიდობის 1-ლი, მე-2 და მე-3 ჯგუფებისათვის, უკეთუ მეურნეობას არა აქვს არაშრომითი ხასიათის შემოსავალი.“

2. იმავე დადგენილების 42 მუხლს დაემატოს პუნქტი „ი“ შემდეგი შინაარსისა:

„ი) სხვა ინვალიდები, რომელნიც მიკუთვნებულ არიან ინვალიდობის 1-ლი, მე-2 და მე-3 ჯგუფებისათვის, უკეთუ მეურნეობას არა აქვს არაშრომითი ხასიათის შემოსავალი და უკეთუ, ამასთანავე, ამ ინვალიდებმა დაჰკარგეს შრომის უნარი 16-წლის ასაკიდან 55 წლის ასაკამდე.“

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბ-
ჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. დეკემბრის 3.
ტფილისი—სასახლე.

308. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა . ს კ . ს

შინამრეწველობის მუზეუმის დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:
დამტკიცებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება შინამრეწველობის მუზეუმის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. დეკემბრის 10
ტფილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

შინამრეწველობის მუზეუმის შესახებ.

1. საქართველოს შინამრეწველობის მუზეუმი არის საგანმანათლებლო-სა-ჩვენებელი და საცდელ-საწარმოო დაწესებულება, რომელიც მიზნად ისახავს შინამრეწველობისა და ხელოსნობის ტექნიკის გაუმჯობესებას, მისი პროდუქციის თვისებისა და მხატვრული ღირსების წარმატებას და თვითღირებულების შემცირებას.

2. აღნიშნული მიზნების მისაღწევად მუზეუმი:

ა) აწარმოებს შინამრეწველობისა და ხელოსნობის ცალკეულ დარგების ეკონომიური და ტექნიკური მდგომარეობის შესწავლას;

ბ) ამუშავებს შინამრეწველობისა და ხელოსნობის ტექნიკის გაუმჯობესების საერთო საკითხებს;

გ) აწარმოებს შინამრეწველობისა, ნედლეულობისა, ნახევარფაბრიკატებისა და გაწყობილობის შესახებ საკითხების შესწავლას და აგრეთვე გამოცდებს;

დ) ამუშავებს საშინამრეწველო-ხელოსნურ წარმოებებში მუშაობის ახალი მეთოდების შემოღების საკითხებს თანადროული ტექნიკისა და მეცნიერების საფუძველზე;

ე) იძენს და ამზადებს საშინამრეწველო-ხელოსნურ პროდუქციის ნიმუშებსა, ნახატებსა და ნახაზებს და აწვდის მათ შინამრეწველო-ხელოსანთა შინაერთებს, სასწავლო სახელოსნოებსა და სხვა სათანადო დაწესებულებებს;

ვ) უვლის ექსპონატებს და ინახავს მათ იმ წესით, რაც უზრუნველყოფს მუზეუმს, როგორც სამეცნიერო და საგანმანათლებლო-საჩვენებელ დაწესებულებას;

ზ) უწევს საკონსულტაციო და საინსტრუქტორო დახმარებას სათანადო დაწესებულებებს როგორც ცენტრში, ისე ადგილებზე და აცნობს დაინტერესებულ დაწესებულებათ თავის მიღწევებს;

თ) აწყობს ექსკურსიებს ლექციებს და კურსებს, სტაციონურ და მოძრავ გამოფენებს და სპეციალურ ვიტრინებს როგორც შინამრეწველო-ხელოსანთა ტექნიკურ მიღწევებისა, ისე მათი ყოფაცხოვრების გამოსაშკარავებლად;

ი) გამოსცემს კატალოგებსა, სახელმძღვანელოებსა, რე სასწავლო-საჩვენებელი ხასიათის გამოცემებს შინამრეწველობის დარგში;

კ) უწევს იდეურ ხელმძღვანელობას და ხელს უწყობს საქართველოს ფარგლებში მომქმედ ადგილობრივ მუზეუმებსა და შინამრეწველობის სასწავლო დაწესებულებებს მათ ორგანიზაციულ და მეთოდურ მუშაობაში, ამყარებს ურთიერთობას კავშირის სხვა რესპუბლიკების საგანმანათლებლო-საჩვენებელ და საცდელ საწარმოო დაწესებულებებთან, აცნობს-რა მათ საერთო ხასიათის გამოცდებსა და მიღწევებს მიწერ-მოწერით და თათბირების და კონფერენციების მოწვევით;

ლ) ასრულებს საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს ყველა დავალებებს შინამრეწველობისა და ხელოსნობის ტექნიკის გაუმჯობესებისა და თვითღირებულების შემცირების სფეროში;

3. მუზეუმი იმყოფება საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს შინამრეწველობის კომიტეტის გამგებლობაში.

4. მუზეუმის უშუალო ხელმძღვანელობა ეკისრება:

ა) მუზეუმის საბჭოს, რომელშიაც შედიან სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს, საშინამრეწველო-სარეწავო კოოპერაციის კავშირისა და სასოფლო-სამეურნეო მუზეუმის თითო წარმომადგენელი; საბჭოს თავმჯდომარეობს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე;

ბ) მუზეუმის გამგეს, რომელსაც დანიშნავს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო.

5. მუზეუმის შტატი და მუზეუმის თანამშრომელთა სათანამდებობო ჯამაგირები დამტკიცდება საერთო წესისამებრ; სპეციალურ სახსართა შემოსავლ-გასავლის ხარჯთაღრიცხვას შეიმუშავებს მუზეუმის საბჭო და იგი შინამრეწველობის კომიტეტის წარდგენისამებრ, საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მიერ დადასტურების შემდეგ, დამტკიცდება არსებული წესით.

6. მუზეუმის საბჭო იკრიბება საჭიროებისდამიხედვით, ხოლო იგი ვალდებულია მუზეუმის კვარტალური გეგმა და კვალტალური ანგარიშგება განიხილოს სამ თვეში ერთხელ და წარუდგინოს დასამტკიცებლად შინამრეწველობის კომიტეტს.

შენიშვნა. მუზეუმის მუშაობის გეგმას ამტკიცებს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი.

7) დაკისრებული ფუნქციების შესასრულებლად საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. თებერვლის 5-ს დადგენილების თანახმად, მუზეუმის განკარგულებაში გადადის მთელი სამუზეუმო ქონება სპეციალურად გამოყოფილი კომისიის მიერ შედგენილ სიის მიხედვით.

8. მუზეუმის სახსარს შეადგენს:

ა) ის თანხები, რასაც სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო გამოჰყოფს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ყოველი წლის დასაწყისში შედგენილი ხარჯთაღრიცხვის მიხედვით.

ბ) სპეციალური თანხები, რაც მუზეუმს მიეცემა მთავრობის განსაკუთრებული დადგენილებების თანახმად ამ დებულებით გათვალისწინებულ მიზნების განსახორციელებლად;

გ) დახმარება სახელმწიფო და კოოპერატიულ დაწესებულებებისა;

დ) მუზეუმის საკუთარი შემოსავალი (სპეციალური სახსარი) რასაც, სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ დამტკიცებული სპეციალური ინსტრუქციების თანახმად, მიიღებს იგი გასამჯელოს სახით სამეცნიერო-საკვლევო, საკონსულტაციო და საექსპერტო სამუშაოებისათვის, აგრეთვე—საკუთარი გამოცემებისა, სანიმუშო პროდუქციისა, ნახატებისა, ნახაზების და სხვ. გაყიდვით.

ე) შეწირულებანი და სხვა შემოსავალი.

9. სპეციალური სახსარი მიიქცევა მუზეუმის გაფართოებისა და გაწყობისა, სამუზეუმო ფასეულობის და სამუზეუმო ინვენტარის შექმნისა და შტატგარეშე და ტექნიკური პერსონალის შენახვისათვის საჭირო ხარჯების დასაფარავად.

10. ამ დებულებიდან გამომდინარე საკითხების გამო სპეციალური ინსტრუქციების გამოცემა, საჭიროების დამიხედვით ევალება სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმს.

309. დადგენილება ს. კ. ს.

საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სატეხნიკო გამომცემლობის დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს ამისთანავე დართული დებულება საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სატეხნიკო გამომცემლობის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. დეკემბრის 10.
ტფილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სატეხნიკო გამომცემლობის შესახებ.

ზოგადი დებულებანი.

1. მშენებლობისა და ტეხნიკის ყოველგვარი საკითხის ფართო მასებში პოპულარიზაციისა და აგრეთვე სპეციალურ გამოკვლევათა გამოცემისათვის, თანახმად „საუწყებო გამომცემლობის შესახებ“ მიღებული საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წ. იანვრის 4-ს დადგენილების 1-ლი მუხლისა, საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან მოეწყობა გამომცემლობა „სამეურნეო-სატეხნიკო გამომცემლობის“ სახელწოდებით, ხოლო შემოკლებით „ტეხგამი“, რომელიც ამ სფეროში გააერთიანებს საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს ტრესტების მოქმედებას.

2. საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სატეხნიკო გამომცემლობას „ტეხგამს“ თავისი მიზნების განსახორციელებლად უფლება აქვს:

ა) გამოსცეს და გაავრცელოს ყოველგვარი ლიტერატურა, როგორც ორგინალური, ისე ნათარგმნი, რაც ეხება და აშუქებს მეურნეობისა და ტეხნიკის საკითხებს;

ბ) შეიძინოს და საკომისიოდ მიიღოს ყოველგვარი ლიტერატურა, რაც არაკევეს ზემოაღნიშნულ საკითხებს;

გ) აწარმოოს ვაქრობა ბექედითი ნაწარმოებისა და საკანცელარიო საგნებისა, გახსნას საქართველოს ტერიტორიაზე განყოფილებები, სააგენტოები, ცალობით ვაქრობის პუნქტები, საწყობები და სხვ.

დ) მიიღოს გამომცემლობის მიზნების შესაფერისი ყოველგვარი დაკვეთა, ისარგებლოს კრედიტი, დასდოს ხელშეკრულება, ისარჩელოს და პასუხი აგოს სასამართლოში.

3. საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სატეხნიკო გამომცემლობა („ტეხგამი“) სამეურნეო ანგარიშზეა, მას აქვს იურიდიულ პირის ყველა უფლება და ვალდებულებათათვის იგი პასუხს აგებს მთელი თავისი ქონებით. ხოლო სახელმწიფო ხაზინა გამომცემლობის ვალდებულებათათვის პასუხს აგებს მარტოოდენ იმ დოტაციის ფარგლებში, რაც მას განსაზღვრული წესისამებრ მიეცემა.

4. საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სატეხნიკო გამომცემლობა („ტეხგამი“) იმყოფება ქ. ტფილისში, მას აქვს თავისი სახელწოდების ბექედი საქართველოს სახელმწიფო ღერბის გამოხატულებით.

II. გამომცემლობის სახსარი.

5. საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის სატეხნიკო გამომცემლობის („ტეხგამის“) სახსარს შეადგენს: ის თანხები და მასალები, რასაც მას გადასცემს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო, მისი ოპერაციებით შემოსული თანხები და აგრეთვე დეფიციტის დასაფარავად ხაზინიდან განსაზღვრული წესისამებრ სახელმწიფო ბიუჯეტით მიღებული თანხა (დოტაცია).

III. ზედამხედველობის მმართველობისა და კაპიზიის ორგანოები.

6. სატეხნიკო გამომცემლობას („ტეხგამს“) ზედამხედველობას უწევს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო.

7. საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმთან არსდება სარედაქციო კოლეგია ხუთი კაცისაგან, რომელთაც დანიშნავს საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს თანაშრომელთაგან. ამ კოლეგიას დაეკისრება: ა) ამა თუ იმ გამოცემის ან სპეციალური მონოგრაფიის გამოშვების საკითხის გადაწყვეტა; ბ) დასაბეჭდი მასალისათვის რედაქციის გაკეთება და გ) გამომცემლობის საკვარტალო და წლიური გეგმის განხილვა და დასამტკიცებლად საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს პრეზიდიუმისათვის წარდგენა.

8. გამომცემლობას უშუალო ხელმძღვანელობას უწევს საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის მიერ დანიშნული გამომცემლობის გამგე და მისი მოადგილე.

9. გამომცემლობის გამგის და მისი მოადგილის მოვალეობის სავანს შეადგენს: გამომცემლობის ოპერაციების ხელმძღვანელობა; სალაროს გამგებლობა; საქმის წარმოების და ანგარიშწარმოების წარმართვა; ხარჯთაღრიცხვისა და სამუშაოთა გეგმის შედგენა; ქონების ყიდვა-გაყიდვა; თამასუქებისა და სხვა ვალ-

დებულების მიღება და გაცემა; ყველა კანონიერი საკრედიტო ოპერაციის წარმოება. ამის გარდა გამგეს და მის მოადგილეს უფლება აქვთ გამომცემლობის საქმეთა გამო ურთიერთი მიმართვა იქონიონ ყველა სახელმწიფო და კერძო ორგანიზაციასა და პირთან გარდა სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა, სახალხო კომისართა საბჭოსი, ეკონომიური საბჭოსი და მათი თანაბარი ორგანიზაციებისა, რომელთაც გამომცემლობა მიმართავს საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მეშვეობით.

გამომცემლობის ყველა თანამშრომელს დანიშნავს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე გამგის წარდგენით.

10. გამომცემლობის საოპერაციო წელიწადი იწყება ოქტომბრის 1-ლს და თავდება შემდეგი წლის სექტემბრის 30-ს. საოპერაციო წლის გასვლის შემდეგ, არა უგვიანეს ორი თვისა, გამომცემლობის გამგე წარუდგენს საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმს გასული წლის ოპერაციების დაწვრილებით ანგარიშს და ბალანსს და აგრეთვე მომავალი საოპერაციო წლის გეგმასა და ხარჯთაღრიცხვას.

11. გამომცემლობის რევიზიას განახორციელებს საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სარევიზიო-საინსპექციო განყოფილება.

IV. საბუნძიო გამომცემლობის ლიკვიდაცია.

12. გამომცემლობის ლიკვიდაცია მოხდება საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილებით.

ლიკვიდაციას მოახდენს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მიერ დანიშნული სალიკვიდაციო კომისია, რომელშიაც უნდა შევიდეს ფინანსთა სახალხო კომისარიატის ერთი წარმომადგენელი.

13. გამომცემლობის ლიკვიდაციის შემდეგ დარჩენილი ქონება გადადის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს განკარგულებაში და ითვლება ფინანსთა სახალხო კომისარიატის აღნუსხვაზე.

310. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. ქ. ს.

„საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე 1929-30 წელს ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების თაობაზე“ გამომცემული დადგენილების დამატებისა და შეცვლის შესახებ.

სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადისაგან სოიას ნათესების განთავისუფლების შესახებ“ 1929 წ. აპრილის 17-ს თარიღით გამოცემული დადგენილებისა (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. 26 №-რი, მუხ. 232), „ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადისაგან ხუთი წლის განმავლობაში კენდირის ნარგავების განთავისუფლების შესახებ“—1929 წ. ივლისის 12-ს თარიღით გამოცემული დადგენილებისა (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. 48 №-რი, მუხ. 424), „ლარბ მეურნეობებში მიწის ზოლების იათად მოხენით საშუალო გლეხების მიერ მიღე-

ბული შემოსავლის ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით შეღავათიანად დაბეგვის შესახებ“ 1929 წ. სექტემბრის 20-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების (სსრკ. კან. კრ. 1929 წ. 64 №-რი, მუხ. 590) და წითელარმიელთა კოლექტიურ მეურნეობებისა და თავიანთ შედგენილებაში სამხედრო მსახურთა მიმღები კოლექტიური მეურნეობის შეღავათების შესახებ“ 1929 წ. ოქტომბრის 19-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. 67 №-რი, მუხ. 629) თანახმად—საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. 36 მუხლის საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოთა 1929 წ. მარტის 29-ს დადგენილებისას „საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე 1929-30 წელს ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების შესახებ“ (საქართველოს სსრ კან. კრ. 1929 წ. მე-7 №-რი, მუხ. 60) დაემატოს პუნქტი „ე“ შემდეგი შინაარსისა:

„ე) კენდერის პლანტაციები განთავისუფლდება გადასახადისაგან ხუთი წლის განმავლობაში დღიდან დარგვისა“.

2. იმავე 36 მუხლის პუნქტი „გ“ მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„გ) აბუსალათინისა, კენაფისა და სოიას ნათესი სივრცე განთავისუფლდება მთლად გადასახადისაგან“.

3. აღნიშნული დადგენილების 23 მუხლს დაემატოს მე-3 შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

„შენიშვნა 3. ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგვისაგან განთავისუფლდება საშუალო გლეხების ის შემოსავალი, რასაც ისინი მიიღებენ ღარიბ მეურნეობებში მიწის ზოლების იაფად მოხვნისათვის მოქალაქეთა საერთო კრების ან ადგილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ დადგენილი ფასის მიხედვით“.

4. ზომოაღნიშნული დადგენილების 47 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„47. ის სასოფლო-სამეურნეო კომუნა და არტელი,—რომელიც მოწყობილია საკადრო მერიგეთა შედგენილობისა და საკადრო თავმდგომთა შედგენილობის სამხედრო მსახურთა მიერ არა უგვიანეს ერთი წლისა მუშათა და გლეხთა წითელი არმიიდან მათი დათხოვნის დღიდან, ან რომელიც მოწყობილია მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის ტერიტორიალური ნაწილების მერიგეთა და უმცროს თავმდგომთა შედგენილობის სამხედრო მსახურთა მიერ,—განთავისუფლება მთლად გადასახადისაგან ორი წლის განმავლობაში ორგანიზაციის დღიდან, უკეთუ აღნიშნული პირნი შეადგენენ კომუნისა და არტელის შრომის უნარიან მამაკაც-წევრთა რიცხვის ნახევარს მაინც (ერთ. სას.-სამ. გადას. დებულებ. 57 მუხ.)“.

5. ზემოაღნიშნულ დადგენილებას დაემატოს 47¹ მუხლი შემდეგი შინაარსისა:

„47¹. იმ სასოფლო-სამეურნეო კომუნასა და არტელში,—რომელმაც თავისი შედგენილობაში მიიღო საკადრო მერიგეთა შედგენილობისა და საკადრო თავმდგომთა შედგენილობის სამხედრო მსახურნი არა უგვიანეს ერთი წლისა მუშათა და გლეხთა წითელი არმიიდან მათი დათხოვნის დღიდან, ან რომელმაც მიიღო

მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის ტერიტორიალური ნაწილების მერიგეთა და უმცროს თავმჯდომთა ცვალებადი შედგენილობის სამხედრო მსახურნი,—დასაბეგრი შემოსავლის თანხას, ორი წლის განმავლობაში აღნიშნულ სამხედრო მსახურთა მიღების დღიდან, გამოაკლდება შემოსავლის ის თანხა, რაც ამ სამხედრო მსახურებზე მოდის (ერთ. სას.-სამ. გად. დებ. 57¹ მუხ.)“

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე გ. მგალობლიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მართველი პრ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. დეკემბრის 10.
ტფილისი—სასახლე.

311. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

„საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე 1929/30 წელს წყლის გამოსაღების ჩატარების თაობაზე“ გამოცემული დადგენილების მე-10 მუხლისათვის „გ“ პუნქტის დამატების შესახებ.

„წითელარმიელთა კოლექტიურ მეურნეობებისა და თავიანთ შედგენილობაში სამხედრო მსახურთა მიმღებ კოლექტიურ მეურნეობების შეღავათების შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭო 1929 წ. ოქტომბრის 19-ს დადგენილების მე-20 მუხლის თანახმად (სსრკ კან. 1929 წ. 67 №-რი, მუხ. 629)—საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

„საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე 1929/30 წელს წყლის გამოსაღების ჩატარების შესახებ“ გამოცემული საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. სექტემბრის 10-ს დადგენილების (საქ. სსრ კან. კრ. 1929 წ. მე-19 №-რი, მუხ. 219) მე-10 მუხლს დაემატოს პუნქტი „გ“ შემდეგი შინაარსისა:

„გ) ორი წლის განმავლობაში—ორგანიზაციის დღიდან ის სასოფლო-სამეურნეო კომუნა და არტელი, რომელიც მოწყობილია საკადრო მერიგეთა შედგენილობისა და საკადრო თავმჯდომთა შედგენილობის სამხედრო მსახურთა მიერ არა უგვიანეს ერთი წლისა მუშათა და გლეხთა წითელი არმიიდან მათი დათხოვნის დღიდან, ან რომელიც მოწყობილია მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის ტერიტორიალურ ნაწილების მერიგეთა და უმცროს თავმჯდომთა ცვალებადი შედგენილობის სამხედრო მსახურთა მიერ (წყლის გამოსაღების დებულების მე-12¹ მუხ.)“.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგ. გ. მგალობლიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მართველი პრ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. დეკემბრის 10.
ტფილისი—სასახლე.

312. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

კომუნალური მომსახურების სასყიდლის ტარიფების დადგენისა და აგების წესის შესახებ.

კომუნალური მომსახურების სასყიდლისათვის თანაბარი და სწორე ტარიფების აგების მიზნით საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. საერთო სარგებლობის საწარმოთა (წყალსადენი, კანალიზაცია, ელექტრონის ენერგია, ტრამვაი, სასაკაო, აბანო და სხვ.) კომუნალური მომსახურების სასყიდლის ტარიფებს დააწესებს,—ამა დადგენილებით და საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს ინსტრუქციით განსაზღვრულ საფუძველზე,—ადგილობრივი საქალაქო საბჭო, ხოლო იქ, სადაც საქალაქო საბჭო მოწყობილი არ არის,—ადგილობრივი აღმასრულებელი კომიტეტი, რომლის გამგებლობაშიაც იმყოფება სათანადო საწარმო.

2. კომუნალური მომსახურების სასყიდლის სატარიფო განაკვეთი შემუშავებულ უნდა იქნეს ამ მომსახურების თვითღირებულების ანაზღაურების საფუძველზე.

შენიშვნა. თვითღირებულების განსაზღვრის წესი დადგენილი იქნება საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს და ფინანსთა სახალხო კომისარიატის განსაკუთრებული ინსტრუქციით.

3. სატარიფო განაკვეთი თვითელი კატეგორიის კომუნალურ მომსახურებათათვის დადგენილ უნდა იქნეს იმ ანგარიშით, რომ სათანადო საწარმოს შემოსავალი ჰფარავდეს მისი შენახვისა, ამორტიზაციისა და ნასესხი კაპიტალის პროცენტების გადახდის ხარჯს და აგრეთვე ითვალისწინებდეს განსაზღვრულ მოგებას ნასესხი კაპიტალის დასაფარავად და საწარმოს გასაფართოებლად.

4. ამა დადგენილების მე-3 მუხლში აღნიშნულ საფუძველზე აგებული საერთო ტარიფის გარდა, საქალაქო საბჭოს ან სათანადო ადგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტს შეუძლიან დააწესოს შეღავათიანი ტარიფი აბონენტ მუშა-მოსამსახურეებისათვის და აგრეთვე ახალი აბონენტებისათვის; ამასთანავე უკანასკნელთათვის შეღავათიანი ტარიფი უნდა დაწესდეს განსაზღვრული ვადით, რის განმავლობაშიაც ეს ტარიფი არ შეიძლება გადიდებულ იქნეს.

5. საქალაქო საბჭოს ან ადგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტს შეუძლიან შეღავათიანი ტარიფი, სამეურნეო მიზანშეწონილობის მოსაზრებით, დააწესოს აგრეთვე სამრეწველო საწარმოთა და სხვა მომხმარებელთათვის.

შენიშვნა 1. ამა დადგენილების მე-4 და მე-5 მუხლში აღნიშნული შეღავათიანი ტარიფები უნდა დაწესდეს იმ ანგარიშით, რომ ეს ტარიფები საშუალოდ სათანადო კომუნალური საწარმოს პროდუქციის ერთეულის თვითღირებულებაზე ნაკლები არ იყოს.

შენიშვნა 2. შეღავათიანი ტარიფების შეფარდების გამო მიღებული შემცირება კომუნალურ საწარმოთა შემოსავლისა გათვალისწინებულ უნდა იქნეს საერთო ტარიფის განაკვეთების განსაზღვრის დროს, რათა კომუნა-

ლური საწარმოს საერთო შემოსავალი შეესაბამებოდეს ამა დადგენილების მე-3 მუხლში აღნიშნულ წესს.

6. საერთო სარგებლობის საწარმოში, რომელიც სახელმწიფო ორგანოს გამგებლობაშია, კომუნალური მომსახურების ტარიფს დააწესებს სათანადო სახელმწიფო ორგანო საქალაქო საბჭოსთან ან ადგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტთან შეთანხმებით, ამა დადგენილებით დადგენილი წესების მიხედვით.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. დეკემბრის 10.
ტფილისი—სასახლე.

